

PÄÄKIRJOITUS

Elokuisen kansainvälisen geologikongressin hengen mukaisesti voidaan sanoa, että geologia tieteenalana on suurten haasteiden edessä yhteiskunnan varautuessa ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen sekä kasvavaan kilpailuun luonnonvaroista. Kongressi toi onnistuneesti esille geologisen tutkimuksen yhteiskunnallisen merkityksen koko kirjon: varhainen elämä, ilmastonmuutos ennen, nyt ja tulevaisuudessa, geohazardeista ja muista ympäristöuhista selviäminen, puhdas vesi ja ympäristöterveys, globaalin ekonomian vaatimukset uusista mineraalivaroista ja energiasta sekä tieto niiden riittävydestä. Geotieteillä on selvä yhteiskunnallinen tilaus.

Mitkä ovat sitten keinomme vastata näihin haasteisiin? Tutkimuksen parempi verkottuminen sekä kansallisesti että kansainvälisesti on yksi keino. On ylläpidettävä hyvää perustutkimusta. Kansainväliset tutkimusohjelmat ja verkostot antavat erinomaisen mahdollisuuden tehdä geologista tutkimusta ajankohtaista aiheista. Jäsenyyksien kautta meillä on hyvät mahdollisuudet hyödyntää mm. kansainvälisiä manner (ICDP)- ja merenpohja (IODP)-kairausohjelmia ja osallistua ja kehittää mm. UNESCO:n ja IUGS:n kansainvälisen geologisen korrelaatio-ohjelman IGCP:n eri projekteja. Lisäksi Euroopan tiedesäätiön ESF:n ohjelmissa tehtävä yhteistyö työpajojen ja yhteistyöverkostojen kautta entisestään lujittaa suomalaisen tutkimuksen liittymistä kansainväliseen yhteistyöhön. Erityisenä esimerkkinä voisi olla polaarigeotieteet ja niihin liittyvät tutkimusmatkat, jotka jo logistiikkasyistä vaativat sitoutumista syvempään yhteistyöhön muiden alan tutkimusmaiden kanssa.

Yliopistojen ja tutkimuslaitosten välistä yhteistyötä voidaan edelleen syventää ja nähdä tulevaisuudessa yhteistyön uusia muotoja, vaikka eräänlaisia yhdessä tekemisen akateemisia yksiköitä. Tulevaisuudessa moni- ja poikkitieteisyyden rooli geotieteissä myös lisääntyy, kun nykyaikaiseen ilmastonmuutos- ja luonnonvaratutkimukseen mukaan tarvitaan biotieteitä, kemiaa, fysiikkaa ja matematiikkaa sekä insinööritieteitä. Spatiaaliset menetelmät, aikasarjat ja mallinnus ovat keskeinen osa nykyaikaista geotiedettä. Mallinnusmenetelmien tuominen geotieteiden eri aloille luo eittämättä uusia tutkimusmahdollisuuksia, mutta asettaa myös haasteita alan koulutukselle. Uusia asiantuntijoita koulutettaessa myös tutkimusyhteistyön merkitys tulee yhä enemmän korostumaan. Geotieteiden merkitys korostuu myös EU:n puiteohjelmien vahvana panostuksena alalle.

Onnittelut Turun yliopiston geotieteelliselle tutkimukselle ja koulutukselle ansiokaasta 50-vuotisesta taipaleesta. ♦

Kari Strand